

سرشناسه	:	امیرشاه کرمی، مهین، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور	:	چگونگی ورود اسلام در میان ترکان آسیای میانه تا پایان قرن چهارم هجری / مؤلف مهین امیرشاه کرمی.
مشخصات نشر	:	اصفهان: کانون پژوهش، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	:	۲۳۳ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۷۰۶۲-۲۴-۳
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۲۲۲.
موضوع	:	اسلام -- آسیای مرکزی -- تاریخ
موضوع	:	History -- Islam -- Asia, Central
موضوع	:	ترکان -- آسیای مرکزی -- تاریخ
موضوع	:	Turkic peoples -- Asia, Central -- History
شناسه افزوده	:	پیرمردیان، مصطفی، ۱۳۳۸ -
شناسه افزوده	:	منتظرالقائم، اصغر، ۱۳۳۷ -
رده بندی کنگره	:	۱۵BP
رده بندی دیویی	:	۹۱۶۵۸/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	:	۷۵۴۰۳۰۶

چگونگی ورود اسلام در میان ترکان آسیای میانه

تا پایان قرن چهارم هجری

مؤلف: مهین امیر شاه کرمی

ناشر: کانون پژوهش

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۹

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۶۲-۲۴-۳

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱۱
------------	----

فصل اول

بیان مسأله تحقیق و معرفی و نقد منابع.....	۱۳
بیان مسأله تحقیق.....	۱۳
تعاریف و اصطلاحات.....	۱۴
پیشینه تحقیق.....	۱۷
معرفی و نقد منابع.....	۱۷
تواریخ عمومی:.....	۱۸
تاریخ محلی:.....	۲۰
فضایل بلخ.....	۲۱
کتاب سلسله ای.....	۲۱
سفرنامه‌ها:.....	۲۳
کتاب جغرافیایی:.....	۲۴
سرگذشت‌نامه‌ها:.....	۲۷
کتاب طبقات.....	۲۹
کتاب الانساب.....	۳۱
تحقیقات نوین:.....	۳۱

فصل دوم

جغرافیای آسیای مرکزی ۳۷

- ۳۷ اوضاع جغرافیای طبیعی آسیای میانه
- ۴۵ بخارا
- ۴۶ شوارع و راه‌های مهم سغد
- ۴۷ ایالات رود سیحون
- ۴۷ اشروسنه :
- ۴۸ فرغانه :
- ۴۸ ولایت چاچ :
- ۴۹ ولایت ایلاق :
- ۵۰ جغرافیای انسانی آسیای مرکزی
- ۵۳ اقوام و قبایل آسیای مرکزی
- ۵۳ هون "ها" (les Huns)
- ۵۳ "سی یی پی" ها : (les sienpi)
- ۵۳ "آوار" ها (les Arers)
- ۵۴ ۲-۶-۴ - "ترک" ها :
- ۵۶ "قرقیز" ها (les Kirghiz)
- ۵۷ "آزها" (les Az)
- ۵۷ "تاتارها"
- ۵۸ "اویغور" ها :
- ۵۹ توکیوها (توکیوهای غربی)
- ۶۱ "توکیوهای شرقی"
- ۶۲ "ترکان کوک" و "خاقان موچو" :
- ۶۲ "قرلقان"

۶۹	 اویغور
۷۱	 غوریان
۷۲	 سغدی ها

فصل سوم

۷۵	 نقش فتوحات در گسترش اسلام در آسیای مرکزی
۷۵	 آغاز فتوحات مسلمانان در ماوراءالنهر
۸۱	 فتوحات در آسیای مرکزی
۸۳	 باز پس گیری تخارستان
۸۴	 بخارا:
۸۶	 سرکوبی رتبیل:
۸۸	 حمله به یاکسارت:
۹۰	 حضور اعراب در آسیای مرکزی پس از مرگ قتیبه
۹۳	 مقابله با ترکان
۱۰۱	 استرداد ماوراءالنهر
۱۰۷	 سامانیان در ماوراءالنهر
۱۱۷	 قراخانیان در ماوراءالنهر

فصل چهارم

	 نقش تصوف ، صوفیان و مبلغان دینی در گسترش اسلام در
۱۲۹	 آسیای مرکزی
۱۲۹	 پیدایش عبارت «صوفی» و «متصوفه»
۱۳۶	 مبلغان در ماوراءالنهر

مقدمه

موضوع این کتاب چگونگی ورود اسلام در میان ترکان آسیای میانه تا پایان قرن چهارم هجری است. در میان منابع و آثار متقدم البته بطور مستقل و کامل اثری یافت نشد و به همین دلیل نگارندگان موضوع مذکور را جهت تحقیق انتخاب نمودند، اما در میان آثار متأخر چند مقاله و کتاب به شرح زیر دریافت نوشته شده است که هر کدام صرفاً به گوشه ای از مطلب پرداخته‌اند. ولی به گونه ای بنیادین به موضوع پرداخته نشده است. ضمن اذعان به اهمیت آثار مذکور همت نویسندگان کتاب بر انجام کاری مفصل‌تر قرار گرفت بطوری که بتواند کمبودهای آثار پیشین را پاسخ گوید و یا تکمیل نماید. از جمله چالش‌های پیش رو در انجام این تحقیق فقدان منابع تحقیقی راجع به آسیای میانه و مساکن ترکان در این منطقه در دوران پیش از اسلام بوده در این خصوص تنها کتیبه‌های اورخان و گزارشات بسیار مختصر منابع چینی به جا مانده است که نویسندگان کتاب موفق به رجوع مستقیم به آنها نشدند و اطلاعات مأخوذ از آنها را از طریق کتب و منابع متأخر بدست آورده‌اند، همچنین در شرح احوال عرفا و زهادی که به این منطقه وارد شده‌اند مطالب بسیار پراکنده و با اغتشاشاتی در خصوص سنوات و شرح حال آنها همراه بود البته منابعی که به دست نویسندگان مسلمان نوشته شده تا حدی زیادی موضوعات مربوطه را تکمیل نموده و سعی نگارندگان بر این است که مطالب متقن و قرین به یقین را در کتاب بیاورند.

مطالب این کتاب در ۶ فصل تنظیم و تدوین گردیده است شامل: فصل اول بیان مسئله تحقیق و نقد منابع،

فصل دوم کتاب به معرفی و بررسی اوضاع جغرافیایی طبیعی و انسانی آسیای مرکزی پیش از اسلام پرداخته شده و در این رابطه از منابع متقدم و متأخر هر دو استفاده شده است، در گروه اول از آثار جغرافی نویسان و سفرنامه نویسان بهره گرفته شده و از کتب جغرافیایی متأخر نیز اثر لسترنج تا حد زیادی به نگارندگان کمک کرده است، برخی نقشه‌های قدیمی از منطقه که در سفرنامه ابن فضلان توسط ابن فضلان

ترسیم شده نیز در کتاب قرار داده شده است.

در فصل سوم به بررسی اوضاع جغرافیایی انسانی آسیای مرکزی پس از اسلام پرداخته شده است و طی آن قبایل ساکن در منطقه معرفی شده‌اند.

فصل چهارم به شرح فتوحات سپاه اسلام در ماوراءالنهر و آسیای میانه اختصاص یافته و بدنبال آنها سیاستهای خاصی که پس از پیروزی حاکمان مسلمان جهت استیلاء و اداره مناطق مفتوحه به کار بسته‌اند که به نشر اسلام هم همت گمارده‌اند ذکر گردیده است نقش حکومت‌های مسلمان محلی در حمایت از روند تبلیغ اسلام در مناطق مختلف ماوراءالنهر و آسیای میانه و شیوه‌های مختلف آن از جمله مهم‌ترین مباحث این فصل است.

در فصل پنجم به نقش صوفیان و مباحث تصوف در منطقه پرداخته شده است، اشاره به موقعیت جغرافیائی - نحوه زندگی مردم در این مناطق، وجود زمینه‌های فرهنگی سابق بر اسلام و تأثیر آن در چگونگی گسترش اسلام توسط زهاد و صوفیان انجام گرفته است

در فصل ششم وضعیت تجارت در مهمترین ایالات ماوراءالنهر و آسیای مرکزی بیان گردیده است.

در پایان شایسته است از همه کسانی که ما را در این پژوهش یاری رساندند از جمله ناشر کتاب آقای مرتضی جنتیان تشکر و تقدیر نماییم.

مهین امیر شاه کرمی